

„Актуальні питання сучасної педагогіки: творчість, майстерність, професіоналізм”

[estetizatsiyi-osvitnogo-seredovischa-pochatkovoyi-shkoli%20\(1\).pdf](#) (дата звернення 01.03.2024).

4. Шкалабарда О.О. Використання естетотерапії в початковій школі. URL: <https://genezum.org/library/vykorystannya-estetoterapii-u-pochatkoviy-shkoli> (дата звернення 22.02.2024).

Олена ПІНЧУК,

здобувач фахової передвищої освіти

Обласного коледжу „Кременчуцька гуманітарно-технологічна академія імені А.С. Макаренка”

Полтавської обласної ради

м. Кременчук, Україна

*Науковий керівник: **Ірина НЕПОРАДА,***

старший викладач кафедри початкової освіти,

гуманітарних дисциплін та інформатики,

Обласного коледжу „Кременчуцька гуманітарно-технологічна академія імені А.С. Макаренка”

Полтавської обласної ради

м. Кременчук, Україна

АСИСТЕНТ ВЧИТЕЛЯ В ІНКЛЮЗИВНОМУ ОСВІТНЬОМУ ПРОСТОРИ

Українська освіта постійно прагне до досконалості. Спостерігається розвиток усюди, учителі намагаються створити комфортне середовище для всіх. Навчання має бути не тільки зручним, а й доступним для кожного. Саме в такому випадку на допомогу вчителю приходять асистент.

Посада асистента вчителя передбачена українським законодавством, включена в Класифікатор професій та передбачена Типовими штатними нормативами закладів загальної середньої освіти.

Асистент вчителя – рівноправний член педагогічного колективу закладу, бере участь у навчально-виховному процесі відповідно до своїх обов'язків (як варіант розглядалася назва посади „вчитель-асистент”, що підкреслює важливу роль фахівця у системі професійних відносин) [3].

Аналіз нормативної документації та власний практичний досвід роботи в інклюзивній освіті дає змогу окреслити кваліфікаційні вимоги, які повинен мати асистент вчителя [1]:

- повну вищу педагогічну освіту;
- отримати диплом чи сертифікат, що підтверджує кваліфікацію асистента вчителя та підготовку щодо роботи в умовах інклюзії;
- володіти знаннями, уміннями і навичками, необхідними для виконання функцій на посаді, яку обіймає;
- високий рівень професіоналізму, ініціативність, творчість;
- досконале володіння ефективними формами, методами роботи з дітьми з особливими освітніми потребами;
- загальну культуру, високі моральні якості;
- розвинені комунікативні та організаційні здібності, навички розв'язання конфліктних ситуацій.
- фізичний та психічний стан здоров'я дозволяє виконувати професійні обов'язки в навчальному закладі;
- участь у тренінгах та навчальних курсах стосовно спеціальних послуг.

Безумовно, інклюзивна освіта – це не просто включення дитини з особливими освітніми потребами до звичайної школи. Це створення у спільному просторі особливого підходу до навчання дитини, який передбачає додаткові елементи освітнього процесу – індивідуальний план розвитку дитини, спеціально облаштоване місце, належні умови для неї, й обов'язкову наявність асистента вчителя в інклюзивному класі [53, с. 69].

На перший погляд в асистента є одне чітке завдання, проте – це зовсім не так. Основні завдання асистента вчителя інклюзивного навчального закладу полягають у:

„Актуальні питання сучасної педагогіки: творчість, майстерність, професіоналізм”

- адаптації змісту та методів навчання до можливостей і потреб дитини з особливими освітніми потребами;

- застосуванні під час уроку (навчального процесу загалом) системи додаткових заходів, спрямованих на опанування навчального матеріалу;

- проведенні додаткових занять з учнями, які мають труднощі у засвоєнні навчального матеріалу;

- доповненні (разом з учителями) навчальної програми матеріалом, засвоєння якого необхідне учневі з особливими потребами для повноцінного життя в класі, школі, суспільстві;

- участі у розробці та реалізації індивідуальних навчальних планів на кожному з визначених етапів (оцінювання психофізичного стану розвитку дитини, визначення й погодження аспектів навчання, що потребують застосування спеціальних методик, певної адаптації завдань, модифікацій класного докільця, створення особливого графіка навчального навантаження, моніторинг результатів тощо);

- забезпеченні індивідуального підходу під час уроків та позакласних заходів (заняття з дитиною, яка не може працювати повний урок, потребує додаткової переви тощо [2]).

Тобто, як бачимо помічник має: допомагати, розробляти, стимулювати, допомагати. Аналізуючи завдання цієї людини, можна об'єднати в такі функції:

- Організаційну: асистент учителя забезпечує соціально-педагогічний супровід дитини з особливими освітніми потребами: разом з учителем класу проводить навчальні, виховні, соціально-адаптаційні заходи, запроваджуючи ефективні форми їх проведення, допомагає дитині при виконанні навчальних завдань, залучає учня до різних видів навчальної діяльності; у складі групи фахівців бере участь у розробці та виконанні індивідуальної програми розвитку дитини; адаптує навчальні матеріали з урахуванням індивідуальних особливостей навчально-пізнавальної діяльності дитини з особливими освітніми потребами; веде встановлену педагогічну документацію.

V Міжнародна викладацько-студентська науково-практична конференція

- Навчально-розвивальну: стимулює розвиток соціальної активності дітей, сприяє виявленню та розкриттю їхніх здібностей, талантів, обдарувань шляхом їх участі в науковій, технічній, художній творчості.

- Діагностичну: разом із групою фахівців, які розробляють індивідуальну програму розвитку дітей з особливими освітніми потребами, оцінює навчальні досягнення учнів; оцінює виконання індивідуальної програми розвитку, вивчає та аналізує динаміку розвитку учня.

- Прогностичну: на основі вивчення актуального та потенційного розвитку дитини бере участь у розробці індивідуальної програми розвитку, перегляду актуальних цілей для дитини з особливими освітніми потребами.

- Консультативну: спілкується з батьками, надаючи їм необхідну консультативну допомогу; інформує вчителя класу та батьків про досягнення учня.

Отже, у першу чергу робота асистента – це допомога вчителю. Проте, без цієї людини навчання в інклюзивному просторі на дойному рівні неможливе. Саме тому помічник: мотивує, допомагає, розвиває, вигадує. Бути на цій посаді зовсім не просто, адже потрібно поєднувати декілька функцій водночас і виконувати всі завдання.

ЛІТЕРАТУРА

1. Баранець Я. Визначальні аспекти діяльності асистента вчителя в інклюзивному навчальному закладі. URL: [77-Текст статті-222-1-10-20200813.pdf](#) (дата звернення 12.02.2024).

2. Литовченко С.В. Специфіка роботи асистента вчителя загальноосвітнього навчального закладу з інклюзивним навчанням. URL: <http://surl.li/jwdea> (дата звернення 21.02.2024).

3. Основні функції та посадові обов'язки асистента вчителя в інлюзивному класі. URL: <https://osvita.mkrada.gov.ua/inkliuzyvna-osvita/29831/> (дата звернення 01.03.2024).

„Актуальні питання сучасної педагогіки: творчість, майстерність, професіоналізм”

4. Олефір Н. Особливості роботи асистента вчителя в закладах загальної середньої освіти з інклюзивним навчанням. Вісник Дніпровської академії неперервної освіти. № 1(1), 2021. С.68-73

Вікторія КОЗАК,

здобувач фахової передвищої освіти

Обласного коледжу „Кременчуцька гуманітарно-технологічна

академія імені А. С. Макаренка”

Полтавської обласної ради

м. Кременчук, Україна

Науковий керівник: Ірина НЕПОРАДА,

старший викладач кафедри початкової освіти,

гуманітарних дисциплін та інформатики,

Обласного коледжу „Кременчуцька гуманітарно-технологічна

академія імені А. С. Макаренка”

Полтавської обласної ради

м. Кременчук, Україна

АКСІОЛОГІЧНИЙ ЗМІСТ ІНКЛЮЗИВНОЇ ОСВІТИ

В умовах сьогодення поняття „інклюзія”, „інклюзивна освіта” стала досить актуальною темою в освітньому й соціальному середовищі. Головне завдання інклюзивної освіти – це забезпечити доступом та рівними можливостями якісної освіти для всіх дітей, незалежно від їхніх особливостей, потреб, відмінностей та обставин.

Аксіологія займає важливе місце в інклюзивній освіті, оскільки визначає принципи та етичні аспекти, які лежать в її основі. Розуміння цього допомагає створити середовище, в якому кожен учень відчуває себе прийнятим і важливим. Термін ввів французький філософ та педагог – Поль Лапі, він затвердив її наукою про людські цінності.